PRZEWODNICZĄCY RADY
Andrzej Wężyk
16. WRZ. 2026

Zimbra p@um.bytom.pl

Fwd: Petycja P-63/PL/130 – nagrywanie i publikowanie jawnych posiedzeń komisji rady – Bytom

Od : Kancelaria Główna Urzędu Miejskiego w Bytomiu <um@um.bytom.pl>
czw., 2026, wrz-10 11:35
1 załącznik

Temat : Fwd: Petycja P-63/PL/130 – nagrywanie i publikowanie jawnych posiedzeń komisji rady – Bytom

Do : Urząd Miejski w Bytomiu, Pion Prezydenta <p@um.bytom.pl>

Urząd Miejski w Bytomiu
Sekretariat Prezydenta Miasta
wpł. 10. 09. 2026
L.dz. ..... zał. .....

Od: "
Do: "
Wysła

Podmiot składający nie dołączył do petycji zgody na ujawnienie danych podmiotu, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach.

Temat: Petycja P-63/PL/130 - nagrywanie i publikowanie jawnych posiedzeń komisji rady - Bytom

Dzień dobry,

w załączeniu przesyłam petycję P-63/PL/130 w sprawie nagrywania i publikowania jawnych posiedzeń komisji rady w Mieście Bytom.

Minimalnym wariantem objętym petycją jest pełne nagranie AUDIO jawnej części posiedzenia i jego późniejsza publikacja; petycja nie wymaga kamer ani transmisji na żywo.

Podmiot składający nie dołączył do petycji zgody na ujawnienie danych podmiotu, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach.

DK.07824337

Urząd Miejski w Bytomiu
wpł. 10. WRZ. 2026
nr 4504/09/2026/P
zał. 1 egz. ... podpis ... Zyma

P-63_PL_130_bytom.pdf
56 KB

Urząd Miejski w Bytomiu
Kancelaria Rady Miejskiej
wpł. 14. 09. 2026
L.dz. 4504/09/2026/Pz
podpis .....

P-63/PL - JAWNE KOMISJE - ŚLĄSKIE

Toruń, 10 września 2026 r.

Adresat: organ stanowiący Miasta Bytom
Miasto: Bytom (miasto na prawach powiatu)
Województwo: śląskie

PETYCJA

w sprawie nagrywania i publikowania jawnych posiedzeń komisji rady

Nr: P-63/PL/130

Działając w interesie publicznym, na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, zwracam się o podjęcie - w zakresie kompetencji Rady - działań prowadzących do ustanowienia w Mieście Bytom trwałego i systemowego standardu utrwalania oraz publicznego udostępniania przebiegu jawnych posiedzeń komisji rady.

1. SEDNO PETYCJI W JEDNYM ZDANIU

Minimalnym postulowanym standardem jest pełne nagranie dźwiękowe jawnego przebiegu każdego posiedzenia komisji rady oraz jego późniejsza publiczna dostępność bez konieczności składania indywidualnego wniosku o informację publiczną.

Petycja nie wymaga:

- instalowania kamer,
- transmisji na żywo,
- wykonywania profesjonalnych nagrań wideo,
- montażu nagrań,
- zatrudniania operatora,
- korzystania z określonego dostawcy lub platformy.

Jeżeli samorząd chce zastosować rozwiązanie dalej idące - transmisję na żywo albo zapis obrazu i dźwięku - może to zrobić. Dla realizacji minimalnego postulatu wystarcza dźwięk.

2. PETYCJA NIE TWIERDZI, ŻE USTAWA JUŻ NAKAZUJE NAGRYWANIE KOMISJI

Wnioskodawca nie opiera petycji na twierdzeniu, że art. 20 ust. 1b ustawy o samorządzie gminnym nakłada obecnie na gminy obowiązek transmitowania i utrwalania posiedzeń komisji rady. Przepis ten ustanawia taki obowiązek w odniesieniu do obrad rady gminy.

Nie jest to jednak argument przeciwko niniejszej petycji. Jest to jedna z przyczyn jej wniesienia.

Petycja służy bowiem zwróceniu się do organu stanowiącego o rozważenie i ustanowienie - w granicach przysługujących mu kompetencji - lokalnego standardu jawności wyższego niż ustawowe minimum.

Dlatego odpowiedź ograniczająca się do stwierdzenia: „ustawa nie nakłada obowiązku nagrywania komisji" nie rozstrzyga zasadniczego problemu przedstawionego w petycji.

Czy samorząd może i chce zapewnić mieszkańcom trwały dostęp do rzeczywistego przebiegu jawnych prac komisji również wtedy, gdy ustawodawca nie ustanowił powszechnego obowiązku ich nagrywania?

3. STAN WYJŚCIOWY W MIEŚCIE BYTOM

Z dostępnych informacji dotyczących sposobu dokumentowania prac organu stanowiącego Miasta Bytom wynika, że posiedzenia komisji nie są systemowo utrwalane i następnie publicznie udostępniane w formie nagrań.

Dlatego niniejsza petycja nie postuluje rozpoczynania od kosztownego systemu transmisji wideo. Proponowany minimalny standard jest znacznie prostszy: utrwalenie pełnego dźwięku jawnej części posiedzenia oraz jego późniejsza publikacja.

Jeżeli od czasu pozyskania wskazanych informacji praktyka uległa zmianie i obecnie wszystkie jawne posiedzenia wszystkich komisji są nagrywane co najmniej w formie audio i systematycznie publikowane, proszę o wskazanie miejsca ich publikacji. W takim przypadku minimalny postulat petycji można uznać za faktycznie zrealizowany.

I. WNIOSKI

1. Ustanowienie zasady utrwalania przebiegu wszystkich jawnych posiedzeń komisji rady, co najmniej poprzez rejestrację dźwięku.

2. Ustanowienie zasady późniejszego publicznego udostępniania tych nagrań, np. w BIP, oficjalnym serwisie samorządu albo innym publicznie dostępnym repozytorium odpowiednio powiązanym z oficjalnym serwisem JST.

3. Objęcie standardem wszystkich komisji rady, w szczególności komisji stałych, doraźnych, rewizyjnej, Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, wspólnych posiedzeń komisji oraz - gdy jest to organizacyjnie możliwe - posiedzeń wyjazdowych, w zakresie, w jakim posiedzenie pozostaje jawne.

4. Przyjęcie zasady publikacji nagrania bez zbędnej zwłoki, rekomendacyjnie nie później niż w terminie 7 dni roboczych od posiedzenia. Jeżeli przed publikacją konieczne jest wykonanie czynności wynikających z przepisów prawa, nagranie powinno zostać opublikowane niezwłocznie po wykonaniu tych czynności.

5. Zapewnienie, aby publikowane nagranie można było łatwo przyporządkować do konkretnego posiedzenia, poprzez wskazanie co najmniej daty, nazwy komisji oraz - jeżeli jest dostępny - porządku posiedzenia i protokołu.

6. Zapewnienie dostępu bez obowiązku składania indywidualnego wniosku o informację publiczną, zakładania konta lub podawania danych osobowych wyłącznie w celu odsłuchania jawnego przebiegu komisji.

7. Wykorzystywanie w pierwszej kolejności istniejącej infrastruktury oraz już powstających nagrań, jeżeli urząd lub biuro rady utrwala dźwięk posiedzeń na potrzeby sporządzania protokołów lub innych czynności organizacyjnych.

8. Przyjęcie odpowiedniej procedury ochrony informacji prawnie chronionych i danych osobowych, tak aby możliwe było publikowanie całego jawnego przebiegu posiedzenia z wyłączeniem tylko tych fragmentów lub danych, których rozpowszechnienie podlega ustawowemu ograniczeniu.

9. Zapewnienie odpowiednich zasad technicznych i organizacyjnych dotyczących bezpieczeństwa, przechowywania i publikowania nagrań, bez narzucania konkretnego rozwiązania technologicznego.

10. Podjęcie przez Radę działań należących do jej kompetencji, w szczególności rozważenie odpowiednich zmian statutu lub zasad pracy komisji, a gdy realizacja techniczna wymaga działania organu wykonawczego lub urzędu - przekazanie odpowiednich wniosków właściwemu podmiotowi i podjęcie współpracy prowadzącej do realizacji przyjętego standardu.

11. W przypadku uznania, że wszystkie lub część postulatów są już realizowane, proszę o wskazanie publicznie dostępnego miejsca publikacji nagrań oraz zakresu komisji objętych systemem.

II. DLACZEGO KOMISJE MAJĄ SZCZEGÓLNE ZNACZENIE

Sesja rady jest najbardziej widocznym momentem działalności organu stanowiącego. Jednak znaczna część szczegółowej pracy poprzedzającej decyzję może odbywać się właśnie podczas posiedzeń komisji.

To tam analizowane są projekty, zadawane pytania, przedstawiane stanowiska, omawiane problemy mieszkańców i formułowane rekomendacje. Obywatel, który widzi dopiero głosowanie podczas sesji, może znać wynik. Nie zawsze poznaje jednak proces, który do tego wyniku doprowadził.

Jawność decyzji jest ważna. Jawność procesu prowadzącego do decyzji jest równie istotna.

III. JAWNOŚĆ KOMISJI JEST JUŻ ELEMENTEM POLSKIEGO SYSTEMU PRAWNEGO

Art. 11b ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że działalność organów gminy jest jawna, a jawność obejmuje w szczególności prawo obywateli do wstępu na sesje rady i posiedzenia jej komisji oraz dostęp do dokumentów, w tym protokołów komisji. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.

Nagranie proponowane w niniejszej petycji nie tworzy więc jawności od początku. Utrwala przebieg posiedzenia, które już jest jawne.

IV. PROTOKÓŁ I NAGRANIE NIE SĄ TYM SAMYM

Protokół pozostaje podstawowym i bardzo ważnym elementem dokumentacji komisji. Niniejsza petycja nie zmierza do jego likwidacji. Protokół jest jednak opracowaniem przebiegu posiedzenia.

Nagranie umożliwia powrót do rzeczywistej wypowiedzi, jej kontekstu, argumentacji, pytań i odpowiedzi. Dlatego oba materiały mogą wzajemnie się uzupełniać:

PROTOKÓŁ - uporządkowana dokumentacja.

NAGRANIE - możliwość weryfikacji rzeczywistego przebiegu dyskusji.

Ustawa o dostępie do informacji publicznej rozpoznaje materiały audiowizualne lub teleinformatyczne rejestrujące obrady jako formę dokumentowania jawnych posiedzeń. Nie oznacza to samo przez się obowiązku nagrywania każdej komisji, ale pokazuje, że rejestracja przebiegu obrad jest rozwiązaniem znanym ustawodawcy.

V. NIE TRZEBA WYBIERAĆ POMIĘDZY „DROGĄ TELEWIZJĄ" A BRAKIEM NAGRANIA

Praktyka samorządowa pokazuje różne modele. Są samorządy, które nie nagrywają komisji. Są takie, które nagrywają dźwięk wyłącznie do sporządzania protokołu. Są samorządy transmitujące komisje bez późniejszego pełnego archiwum. Są wreszcie jednostki publikujące nagrania audio.

Dlatego fałszywe byłoby założenie: „albo profesjonalna transmisja wideo, albo nic".

Istnieje rozwiązanie pośrednie, proste i wystarczające dla celu petycji:

NAGRAĆ DŹWIĘK → OPUBLIKOWAĆ → UMOŻLIWIĆ PÓŹNIEJSZY DOSTĘP

VI. TRANSMISJA NA ŻYWO NIE ZASTĘPUJE ARCHIWUM

Transmisja jest wartościowa, ale istnieje tylko w konkretnym czasie. Mieszkaniec może wtedy pracować, uczyć się, opiekować dzieckiem, przebywać poza miejscem zamieszkania lub po prostu nie wiedzieć jeszcze, że podczas komisji omawiano interesującą go sprawę.

Dopiero później może dowiedzieć się, że konkretna dyskusja miała dla niego znaczenie. Jeżeli transmisja znika po zakończeniu posiedzenia, nie może już do niej wrócić.

Dlatego z punktu widzenia niniejszej petycji: późniejsza dostępność nagrania jest ważniejsza niż transmisja na żywo.

VII. JEŻELI AUDIO JUŻ POWSTAJE - NAJWAŻNIEJSZA STAJE SIĘ PUBLIKACJA

W części samorządów dźwięk komisji jest już rejestrowany na potrzeby protokołu. W takim przypadku realizacja minimalnego postulatu nie wymaga zakupu kamer ani tworzenia nowego systemu rejestracji.

Może wymagać przede wszystkim ustanowienia procedury: sprawdzenia nagrania, wykonania ewentualnych prawnie wymaganych wyłączeń, opisania pliku i jego publikacji.

Zamiast: nagranie istnieje → mieszkaniec składa wniosek → urząd obsługuje wniosek → urząd przekazuje nagranie może funkcjonować: nagranie istnieje → urząd publikuje je raz → wszyscy zainteresowani uzyskują dostęp.

VIII. RODO NIE JEST ARGUMENTEM ZA NIEJAWNOŚCIĄ - ALE WYMAGA DOBREJ PROCEDURY

Niniejsza petycja nie zakłada bezrefleksyjnego publikowania każdej informacji, jaka przypadkowo padnie podczas posiedzenia. Jawność życia publicznego musi być realizowana z poszanowaniem prawa do prywatności i innych *ustawowo chronionych wartości*.

Dlatego przez „pełne nagranie" należy rozumieć: wierne i pełne co do zasady utrwalenie jawnego przebiegu posiedzenia, z możliwością dokonania przed publikacją niezbędnej redakcji fragmentu w zakresie wymaganym konkretnym przepisem prawa.

Nie powinno być natomiast tak, że wystąpienie jednej informacji wymagającej ochrony powoduje rezygnację z publikacji całego wielogodzinnego jawnego posiedzenia.

IX. SAMORZĄD POWINIEN ZACHOWAĆ KONTROLĘ NAD ARCHIWUM

Petycja nie przesądza, czy nagrania mają znajdować się bezpośrednio na serwerze JST, w BIP czy w zewnętrznym systemie. Wybór rozwiązania należy do samorządu.

Istotne jest jednak, aby urząd zachował odpowiednią kontrolę nad materiałem, jego dostępnością i bezpieczeństwem. Publikacja może korzystać z zewnętrznych usług, ale nie powinna oznaczać utraty kontroli nad publiczną dokumentacją prac rady.

X. NAGRANIE CHRONI NIE TYLKO MIESZKAŃCA

Pełne nagranie może chronić również radnego, przewodniczącego komisji, pracownika urzędu, eksperta i organ wykonawczy. Pozwala ustalić, co rzeczywiście powiedziano, w jakim kontekście, jakie pytanie zadano i jaka była odpowiedź.

Zmniejsza przestrzeń dla sporów opartych na pamięci, skrótowych relacjach albo wypowiedziach wyrwanych z kontekstu. Wszyscy mogą odwołać się do tego samego materiału źródłowego.

XI. PUBLIKACJA MOŻE RÓWNIEŻ OGRANICZYĆ PRACĘ ADMINISTRACYJNĄ

Publiczne udostępnienie materiału może powodować, że nie będzie konieczne wielokrotne indywidualne udostępnianie tego samego nagrania różnym zainteresowanym osobom.

Raz przygotowany materiał może być dostępny równocześnie dla mieszkańców, radnych, mediów, organizacji społecznych i innych zainteresowanych.

Nie twierdzę, że w każdej JST rozwiązanie będzie całkowicie bezkosztowe. Twierdzę natomiast, że koszt powinien być oceniany dla rzeczywiście postulowanego rozwiązania - prostego nagrania audio i publikacji - a nie dla znacznie droższego rozwiązania, którego petycja nie wymaga, takiego jak profesjonalna transmisja wideo.

XII. STANDARD MUSI OBEJMOWAĆ WSZYSTKIE JAWNE KOMISJE

Jeżeli nagrywana jest wyłącznie komisja budżetowa, ale nie Komisja Skarg, Wniosków i Petycji, system nie zapewnia pełnego standardu. Jeżeli nagrywane są komisje odbywające się w jednej sali, ale pozostałe są z założenia pomijane, również nie mamy do czynienia z zasadą powszechną.

Dlatego punktem wyjścia powinno być: każde oficjalne, jawne posiedzenie komisji - co do zasady nagrywane i później dostępne.

Wyjątki powinny wynikać z konkretnej podstawy prawnej albo rzeczywistej, uzasadnionej przeszkody, a nie z arbitralnego wyboru komisji „ważniejszych" i „mniej ważnych".

XIII. WŁAŚCIWA DROGA PRAWNA

Komisje rady podlegają radzie gminy. Ustawa przewiduje powoływanie komisji przez radę, a statut określa organizację wewnętrzną i tryb pracy organów gminy; ustawa wprost przewiduje także statutową regulację zasad działania m.in. komisji rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Dlatego petycja nie przesądza z góry jednej formy prawnej realizacji. Wnoszę, aby Rada ustaliła rozwiązanie zgodne z prawem i własnym ustrojem organizacyjnym, wykorzystując swoje kompetencje oraz - tam, gdzie jest to konieczne - współpracę z organem wykonawczym i urzędem.

Pozwala to uniknąć zarówno bezczynności, jak i przyjmowania przez radę rozwiązań ingerujących w kompetencje innych organów.

XIV. MINIMALNY TEST REALIZACJI PETYCJI

Minimalny standard można uznać za osiągnięty, jeżeli:

- każde jawne posiedzenie komisji jest co do zasady rejestrowane przynajmniej dźwiękowo;
- nagranie obejmuje rzeczywisty przebieg jawnej części posiedzenia;
- nagranie jest później publikowane;
- mieszkaniec może je odnaleźć i odtworzyć bez składania indywidualnego wniosku;
- system obejmuje wszystkie komisje, a nie tylko wybrane;
- ewentualne ograniczenia publikacji dotyczą tylko zakresu wymagającego ochrony na podstawie prawa;
- materiał jest odpowiednio opisany i powiązany z posiedzeniem;
- samorząd zapewnia zgodne z prawem zasady bezpieczeństwa, przechowywania i dostępu.

XV. PODSUMOWANIE

Niniejsza petycja nie jest żądaniem stworzenia telewizji samorządowej. Nie jest żądaniem ustawienia kamer w każdej sali. Nie jest żądaniem profesjonalnej transmisji. Nie jest próbą wykazania obowiązku prawnego, którego ustawodawca nie ustanowił dla wszystkich komisji.

Jest propozycją prostej zasady:

jawny przebieg prac komisji powinien być dostępny mieszkańcowi nie tylko w chwili, gdy komisja obraduje, ale również po zakończeniu posiedzenia.

NAGRAĆ DŹWIĘK → OPUBLIKOWAĆ → UMOŻLIWIĆ PÓŹNIEJSZY DOSTĘP.

Jeżeli samorząd potrafi zrobić więcej - może transmitować i publikować obraz. Jeżeli już nagrywa dźwięk - może wykorzystać istniejące nagranie. Jeżeli już transmituje - może przede wszystkim zachować archiwum. Jeżeli publikuje część komisji - może rozszerzyć standard na wszystkie jawne komisje. A jeżeli standard jest już w pełni realizowany - wystarczy wskazać mieszkańcom miejsce, w którym mogą odnaleźć komplet nagrań.

W związku z powyższym zwracam się o merytoryczne i pozytywne rozpatrzenie petycji, dokonanie analizy możliwego sposobu realizacji przedstawionego standardu oraz podjęcie odpowiednich działań w zakresie kompetencji Rady.

Proszę również, aby w informacji o sposobie załatwienia petycji wskazano, które z przedstawionych postulatów zostały zaakceptowane, a w przypadku nieuwzględnienia któregoś z nich - przedstawiono odnoszące się do niego uzasadnienie.

Podmiot składający nie dołączył do petycji zgody na ujawnienie danych podmiotu, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach.